

СИЛАБУС

Рівненський державний гуманітарний університет

Художньо-педагогічний факультет

Кафедра культурології та музеєзнавства

1. Відомості про викладача, який викладає навчальну дисципліну

Назва дисципліни	Матеріальна і нематеріальна культурна спадщина України
Викладач	Казначєєва Людмила Миколаївна
Профайл викладача на сайті кафедри	http://kulturologiya.rv.ua/kafedra/item/7-
Е-mail викладача:	Kaznachejeva1710@gmail.com
Посилання на освітній контент в CMS Moodle (за наявності) або на іншому ресурсі	
Консультації	Онлайн- та офлайн-консультації

2. Опис навчальної дисципліни

БК 24 Матеріальна і нематеріальна культурна спадщина України

кількість кредитів ЄКТС – 3;

кількість годин – 90 годин, у тому числі 30 год. - аудиторних годин, 60 год. - самостійна робота.

3. Час і місце проведення навчальної дисципліни

Термін викладання – 6 семестр.

4. Пререквізити і постреквізити навчальної програми

Дисципліна «Матеріальна і нематеріальна культурна спадщина України» належить до вибіркової навчальної дисципліни.

- при вивченні даної дисципліни використовуються знання, отримані з таких дисциплін (пререквізитів): Історія України, Історія мистецтв, Українська культура, Вступ до спеціальності, Соціокультурна діяльність, Менеджмент і адміністрування, Режисура культурно-дозвіллевих проєктів, Менеджмент і маркетинг соціокультурної діяльності, PR та реклама в соціокультурній діяльності, Проєктування в соціокультурній діяльності.

- основні положення навчальної дисципліни мають застосовуватися при вивченні таких дисциплін (постреквізитів): Правове забезпечення соціокультурної діяльності.

5. Характеристика навчальної дисципліни

5.1. Призначення навчальної дисципліни

Культурна спадщина як досвід людства та сума усіх його культурних досягнень є позачасовою цінністю. Як широке і багатопланове поняття культурна спадщина, зокрема й України, включає в себе як матеріальну, так і нематеріальну складову, які пов'язані з низкою інших категорій культури і при цьому мають свій власний об'єм, зміст і значення.

5.2. Мета вивчення навчальної дисципліни

Метою викладання навчальної дисципліни «Матеріальна і нематеріальна культурна спадщина України» є: формування у здобувачів вищої освіти знань про актуальні проблеми функціонування, збереження та діяльності пам'яток матеріальної та нематеріальної культурної спадщини України.

5.3. Завдання вивчення дисципліни

Основними завданнями вивчення дисципліни «Матеріальна і нематеріальна культурна

спадщина України» є:

- ознайомити з світовою та вітчизняною законодавчою базою, що регулює функціонування пам'яток матеріальної та нематеріальної культурної спадщини України;
- вивчити міжнародні, державні, регіональні, місцеві галузеві соціально-економічні програми та стратегії зі збереження та розвитку матеріальної та нематеріальної культурної спадщини України;
- вміти аналізувати і оцінювати культурну спадщину України;
- розширювати кругозір та загальну ерудицію здобувачів вищої освіти.

5.4. Зміст навчальної дисципліни

Навчальна дисципліна «Матеріальна і нематеріальна культурна спадщина України» належить до вибіткових дисциплін.

У процесі вивчення дисципліни з.в.о. мають оволодіти наступними компетентностями:

Інтегральна компетентність: Здатність розв'язувати складні спеціалізовані завдання та практичні проблеми у соціокультурній сфері, у сфері освіти та науки, креативної економіки і культуротворчих практик, що передбачає застосування теорій та методів менеджменту культури і мистецтва та характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

ЗК18 Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

СК21 Здатність визначати стратегічні пріоритети та аналізувати особливості місцевих, регіональних, національних та глобальних стратегій соціокультурного розвитку.

Програмні результати навчання:

ПР-10 Вивчати, узагальнювати та адаптовувати найкращий досвід соціокультурної розбудови.

5.5. План вивчення навчальної дисципліни

№ з/п	Назви модулів та тем	лекц.	практ.	с.р.с.	усього
	ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ I Сутність та стратегія розвитку об'єктів матеріальної і нематеріальної культурної спадщини України				
1	Матеріальна і нематеріальна культурна спадщина України: сутність, значення, особливості	2	1	6	9
2	Законодавча та нормативно-правова база сфери охорони та використання культурної спадщини	2	1	6	9
3	Основи державної політики з питань культурної спадщини	2	1	6	9
4	Міжнародний досвід охорони культурної спадщини	4	1	10	15
5	Стратегія розвитку і збереження матеріальної і нематеріальної культурної спадщини України	2	2	12	16
6	Проектна діяльність у сфері культурної	4	1	6	11

	спадщини України				
7	Регіональні особливості природної та історико-культурної спадщини	2	1	6	9
8	Матеріальна і нематеріальна культурна спадщина Рівненщини	2	2	8	12
	Разом	20	10	60	90

6. Самостійна робота здобувача вищої освіти

Самостійна робота здобувача вищої освіти РДГУ є основним засобом оволодіння навчальним матеріалом у вільний від обов'язкових занять час.

7.Рекомендована література

Базова

1. Асман А. Простори спогаду. Форми та трансформації культурної пам'яті. Київ: Ніка-Центр, 2012.
2. Верменич Я. Історична регіоналістика в Україні: спроба концептуального аналізу. Київ, 2003.
3. Дорожня карта для культурного розвитку в Україні. Гете-інститут, Україна. Київ, 2015.
4. Історико-культурна спадщина України: проблеми дослідження та збереження. За ред. В.О.Горбика, С.І.Кота. Київ: НАН України; Ін-т історії України, 1998.
5. Класифікатори нерухомих об'єктів культурної спадщини України. НДІ пам'яткоохорон. дослідж. Київ: Фенікс, 2012.
6. Культурна спадщина в контексті «Зводу пам'яток історії та культури України» / Кот. С.І. (відповідальний редактор), Денисенко Г.Г., Івакін Г.Ю., Катаргіна Т.І., Ковпаненко Н.Г., Скрипник П.І., Тимофійенко В.І., Титова О.М., Федорова Л.Д. Київ: Інститут історії України, 2015.
7. Любцева О.О., Панкова Є.В., Стафійчук В.І. Туристичні ресурси України : навч. посіб. Київ: Альтерпрес, 2007.
8. Методичні рекомендації по підготовці матеріалів Зводу пам'яток історії та культури України. АН України; Інститут історії України, Інститут археології України, Інститут мистецтвознавства, фольклористики та етнології ім. М. Рильського; Науково-дослідний інститут теорії, історії архітектури та містобудівництва. Київ: Вид-во «Українська енциклопедія» ім. М. Бажана, 2008.
9. Міжнародні засади охорони нерухокої культурної спадщини: [міжнародні документи] / Міністерство культури і туризму України, Державна служба з питань національної культурної спадщини, Науково-дослідний інститут пам'яткоохоронних досліджень; Міністерство культури і туризму України, Державна служба з питань національної культурної спадщини, Науково-дослідний інститут пам'яткоохоронних досліджень. Київ: Фенікс, 2008.
10. Паризька Декларація «Про культурну спадщину як рушійну силу розвитку». Міжнародна рада з питань пам'яток і визначних місць (ICOMOS). Париж, 2011.
11. Поливач. К. А. Культурна спадщина та її вплив на розвиток регіонів України : монографія. Київ: Ін-т географії, 2012. URL: https://igu.org.ua/sites/default/files/pdf-text/PolyvachK_Heritage.pdf
12. Прибега Л. Архітектурна спадщина України. Пам'яткоохоронний аспект: монографія. Київ: Ін-т культурології НАМ України, 2016.
13. Стецюк В.В., Пазинич В.Г., Ткаченко Т.І. Природна та етнокультурна спадщина України: новітні дослідження. За ред. В.В.Стецюка. Київ: Вища школа, 2012.
14. Титова О.М. Деякі актуальні питання збереження культурної спадщини України. Праці Центру пам'яткознавства: зб. наук. пр. [редкол.: О.М.Титова (голов. ред.) та ін.]. Київ, 2009. Випуск 16. URL: <http://dspace.nbu.gov.ua/bitstream/handle/123456789/14264/01-Titiova.pdf?sequence=1>

15. Тронько П. Історичне краєзнавство: крок у нове тисячоліття (досвід, проблеми, перспективи). Київ, 2000.
16. Троян С.С., Будз М.Д. Термінологічний словник із методики країнознавчих досліджень. Рівне, 2002.

Допоміжна

1. Актуальні питання виявлення і дослідження пам'яток історії та культури: (на матеріалах Зводу пам'яток історії та культури України). НАН України; Інститут історії України. В.О.Горбик (відп. ред.). Київ, 1999.
2. Акуленко В.І. Становлення і розвиток законодавства про охорону і використання пам'яток культури в Україні (1917-1991 рр.) : дис. ... канд. юрид. Наук. Київ, 1992.
3. Горбик В.О., Денисенко Г.Г. «Звід пам'яток історії та культури України» у дослідженні і охороні культурної спадщини: досвід, проблеми, перспективи: монографія. НАН України, Ін-т історії України. Київ, 2012.
4. Єврейська культурна спадщина України, Київ: Дух і Літера, 2018.
5. Історико-культурні заповідники. Плани організації територій [за ред. В.В.Вечерського]. Київ, 2014.
6. Коритко Р., Палієв Д., Петегірич В. Старожитності Рогатинщини. Краєзнавча книга. Львів: Тріада плюс, 2015.
7. Корнієнко В.В. Історико-культурна спадщина та її використання в туристичній сфері України (1991-2007 рр.) : автореф. дис. ... канд. іст. наук : 07.00.01 «Історія України». Київ, 2008.
8. Курило Т.В. Становлення і розвиток законодавства про охорону культурної спадщини в Україні: історико-правове дослідження : автореф. дис ... канд. юрид. наук: спец. 12.00.01 «Теорія та історія держави і права; історія політичних і правових вчень». Київ, 2003.
9. Ландшафтне планування в Україні / Л.Г.Руденко, Є.О.Маруняк, О.Г.Голубцов [та інші]; під ред. Л. Г. Руденка. Київ: Реферат, 2014.
10. Пам'ятки діячам науки та культури національних меншин України: Каталог-довідник. В.О.Горбик [та ін.]. Київ: Головна спец. ред. літ-ри мовами нац. меншин України, 1998..
11. Пам'ятки історії та культури України. Каталог-довідник пам'яток історії та культури України: м. Київ. [Горбик В.О. та ін.; ред. кол.: Денисенко Г.Г. та ін.]. Київ, 2010.
12. Підлісецька І.О. Картографічне моделювання історико-культурної спадщини України : автореф. дис. ... канд. геогр. наук: спец. 11.00.12 «Географічна картографія». Київ, 2012.
13. Піскун В. М. Проблеми охорони та використання культурної спадщини в Україні (середина 70-х – початок 90-х років ХХ ст.): автореф. дис. ... канд. іст. наук : спец. 07.00.01 «Історія України». Київ, 1995.
14. Флорида Р. Номо creativus. Як новий клас завойовує світ. Київ: Наш формат, 2018.
15. Швед В. Культурні цінності Європи. Київ: Дух і Літера, 2014.

Інформаційні ресурси в Інтернеті

1. Закон України «Про внесення змін до Закону України «Про охорону культурної спадщини» від 02.12.2010. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2245-15>.
2. Закон України «Про охорону культурної спадщини» (Преамбула). URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1805-14>.
3. Конвенція про охорону всесвітньої культурної і природної спадщини ЮНЕСКО: міжнар. док. від 16.11.1972. URL: http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/995_089.
4. Офіційний сайт ЮНЕСКО. URL: <http://whc.unesco.org>.
5. Перелік пам'яток культурної спадщини національного значення Рівненської області, занесених до державного реєстру нерухомих пам'яток України. URL: <http://data.gov.ua/dataset/resource>

6. Про затвердження Списку історичних населених місць України: Постанова Кабінету Міністрів України від 26.07. 2001 № 878. Офіційний вісник України. 2001. № 31. С. 104, ст. 1402.
7. Про музеї та музейну справу: Закон України від 29.06.1995 № 250/95. Відомості Верховної Ради. 1995. № 25. ст. 191.
8. Про охорону культурної спадщини: Закон України від 8.06.2000 р. № 1805 – III. Відомості Верховної Ради. 2000. №39. ст. 333; Відомості Верховної Ради. 2005. № 5. ст. 114.
9. Про Перелік пам'яток культурної спадщини, що не підлягають приватизації: Закон України від 23.09.2008 р. №574-VI. Відомості Верховної Ради України. 2009. № 8. ст. 105.
10. Про природно-заповідний фонд України: Закон України від 16.06.1992 р. № 2456- XII. Відомості Верховної Ради України. 1992. № 34. ст. 502.
11. Про схвалення Концепції Державної цільової програми розвитку туризму та курортів на період до 2022 року: Розпорядження Кабінету Міністрів України від 01.08.2013 р. № 638-р. Офіційний вісник України. 2013. № 68. С. 224, ст. 2496.
12. Сайт кафедри культурології та музеєзнавства РДГУ. URL: <http://kulturologiya.rv.ua>.
13. Українські пам'ятки, що входять до світової спадщини ЮНЕСКО. URL: http://24tv.ua/7_ukrayinskih_pamyatok_vhodyat_do_svitovoyi_spadshhini_yunesko_n573670.

8. Контроль і оцінка результатів навчання

Залік, 6 семестр

Поточне тестування та самостійна робота	Написання рефератів та виготовлення презентацій з дисципліни, участь в науково-практичних, навчальних конференціях, підготовка та публікація наукової статті, підготовка інноваційних форм практичних занять - 20	Сума
Змістовий модуль І		
Т 1-8		
7,5		
Модульний контроль - 60		100

9. Політика навчальної дисципліни

Активна участь здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня на практичних заняттях під час опитування, відвідування лекційних занять, ініціативність в обговоренні дискусійних тем, своєчасність виконання самостійної роботи, заохочення до науково-дослідної роботи.

10. Політика доброчесності

Здобувач вищої освіти, виконуючи самостійну роботу, повинен дотримуватись політики доброчесності. У разі наявності плагіату в будь-яких видах робіт здобувача вищої освіти він отримує незадовільну оцінку і повинен повторно виконати завдання, які передбачені у силабусі.